

bekijken. De installatie *Diggin' up*, die eerder ook al te zien was in het traject *Statuts* van Boris Charmatz, en de speels subversieve performance *Auto-Mobile*. Op het speelveld een zittende man met laptop, en een staande man. Beiden dragen motorhelmen. Tussen de verschillende, schijnbaar ongerelateerde performancestukjes in, telt een digitale klok de tijd af. Als toeschouwer word je telkens weer op jezelf teruggeworpen. De tijdsindicatie is niet meer dan het zichtbaar aanwezig stellen van een grondelement van de theatrale ervaring. Maar het is ook een kritische bewustmaking van het theatrale proces. Het werk van Supéramas speelt voortdurend op deze grens. In de installatie *Diggin' up*, word je als toeschouwer geconfronteerd met een rechthoekig veld van lampjes, die haast onmerkbaar in lichtsterkte variëren of van plaats verschuiven. Het gevolg is dat je je bewust wordt van je blik, vanuit een initiële twijfel aan je eigen perceptie. Een zelfde proces vindt plaats bij *Auto-Mobile*. Vanuit een brutaal aanwezig stellen van informatie, die aan elke performativiteit of sentiment voorbij gaat, wordt het theatrale geïnstalleerd. Het is precies de minimaliteit van het opzet dat maakt dat elk detail een onvoorziene waarde krijgt, vanuit de context, wat eraan voorafgaat, de significante tekens van licht, geluid en beweging.

Uit een oorspronkelijke installatie op verschillende fronten, distilleerde Supéramas een performance die focust op de economie van het mannelijke lichaam. Uitgaande van een tekst van de Franse filosoof Christian Ruby, voegen zij zich naadloos in in het spel van institutioneel geïnstrumentaliseerde cultuur. Het kunstenbedrijf staat tentoon in al zijn banaliteit, en de kunstenaar maakt hier onlosmakelijk deel van uit. De informatie die je als toeschouwer krijgt voorgezet, is dan ook niet kunstcorrect gefilterd. Een man laat zich oraal bevredigen door

zijn motorhelm, een filosofische tekst wordt gedebiteerd, een Amerikaanse ode aan het mannelijk lid,... subversief en basaal element staan naast elkaar en winnen aan betekenis door elkaars aanwezigheid.

Auto-Mobile is een voorstelling die voorbijgaat aan het autobiografische, en waarin het manbeeld aanwezig wordt gesteld vanuit een sociologische bekommernis. Rode draad doorheen de performance is het raadsel van een treinongeval. Vader en zoon komen met hun wagen onder de trein terecht. De vader is onmiddellijk dood, de zoon wordt naar de operatiekamer gebracht. De opererende dokter zegt: 'Ik kan deze jongen niet behandelen. Hij is mijn zoon.'

Dit eenvoudige verhaal vormt het tegengewicht voor de testosteronegeladen figuraties. De manbeelden uit het domein van sport, economie, leger,... worden hier geconfronteerd met een plagerig grapje over de seksegerelateerdheid van ons taalbegrip. Waardoor het de kijker pas na de derde keer duidelijk wordt dat de dokter een vrouw is, en dus de moeder van de jongen.

Waar het Supéramas om te doen is, is een lezing te creëren die alle kanten uit kan. Door de strikte beperking van de propositie, kan je als toeschouwer elk element duidelijk onderscheiden, waardoor de *twist* die de informatie ondergaat vanuit de context of de transmissie, opeens duidelijk wordt. Hun bekommernis ligt bij het representeren van een dense realiteit, waarin de ene informatielaag de andere doorkruist. De snelheid van het denken een plaats geven op de trage machinerie van de scène.

Het resultaat is tegelijkertijd irritant en fascinerend. *Auto-Mobile* is een voorstelling die nog lang na afloop blijft doorwerken. In je hoofd krijgt de disparate performance beetje bij beetje vorm.

Olga Mesa gaat dan weer op een heel eigen manier om met het detheatraliseren van de voorstel-

ling. Haar opzet was het tonen van het lichaam in een alledaagse context. Wat de toeschouwer te zien krijgt is ook hier niet zozeer een afgewerkt artistiek product, maar een inzicht in de constructie. De relatie van toeschouwers en performers is van die aard dat zij een zelfde ervaring delen. Ook hier worden de grenzen van het publieke en private afgetast. Van het reële en het theatrale.

Bij aanvang van de voorstelling komt een man uit het publiek, voert een grondoefening uit op het speelveld en gaat weer zitten. Een vrouw volgt zijn voorbeeld. Onmiddellijk is duidelijk dat het hier niet gaat om een voorstelling in de gebruikelijke zin van het woord. De bewegingen zijn zoekend, niet gericht op overtuigen. De dansers dragen hun eigen kleren.

Verder in de voorstelling gaan de vier dansers een poging aan tot communicatie. Hun lichamen blijven struikelen over de woorden. Eenvoudige zinnestelsels als *Sorry, are you ok?, Can I help you?* worden eindeloos herhaald, terwijl het ene lichaam zich optrekt aan het andere. Het deficit zichtbaar gemaakt.

Opzij van het speelveld hakkelt een man een zin door de micro. De echo van de opname doorsnijdt de betekenis. Zijn taal klinkt oneigen, alsof de spraak hem nog maar recent is gegeven. Hij zoekt naar de juiste articulatie zoals de lichamen zoeken naar het juiste traject. Beetje bij beetje duiken beelden op, verhaalde herinneringen, een gele luchtballon in het bos, die je perceptie van het scènebeeld kleurt.

Olga Mesa laat het alledaagse botsen met de theatrale verbeelding, en doet dit op zo'n manier dat beide elkaar invullen en versterken. De dansers onderbreken elkaar, praten, beginnen aan een volgende oefening. De teksten worden door de versterkingstechnieken gedepersonaliseerd. Ze klinken nu eens vlakbij, dan weer dof. Het is de technische theatraaliteit van die vorming die de alledaagse aanspra-

ken van de dansers op het speelveld in vraag stelt. Een man schudt een vrouw aan het lachen. De videocamera registreert de 'private' rustpauzes van de dansers in de offstage kamer. Een danser gaat een privé-relatie aan met één uitgelezen toeschouwer door haar een kleine monitor te geven.

Beetje bij beetje zijn het ook die al te persoonlijke herinneringen die vals gaan klinken. In hun manipuleerbaarheid lijkt elke emotie niet meer dan een element in een herhaalbaar geheel. De ervaring wordt onderuit gehaald als een theatraal element als alle anderen.

'I think not to be seen is the worst thing that could happen to you', oppert één van de dansers. *Mas publico, mas privado* maakt dit op een intelligente manier zichtbaar.

Elke Van Campenhout

DANS@TACK 04.02

A GLANCE, IF I HAD SEEN IT
Sato Endo

DIGGIN' UP (DIGITAL LIGHT / ABSORPTION)
Supéramas

AUTO-MOBILE
Supéramas

WORDS RAIN INTO MY BODY
CONCEPT / CHOREOGRAFIE: Riina Saastamoinen
MUZIEK: Krako (Supéramas)
LICHT / TECHNIEK: Jan Maertens
COPRODUCTIE: Dans in Kortrijk

MAS PUBLICO, MAS PRIVADO
CONCEPT / CHOREOGRAFIE: Olga Mesa
VERTOLKERS: Juan Dominguez, Isabelle Schäd, Ludger Lamers, Olga Mesa
MUZIEK: Charo Calvo
PRODUCTIE: Théâtre de la Ville (Parijs) en Dans in Kortrijk